

OBSAH

Předmluva

Úvodem	9
Prolog – Pohled do historie	11

1 ROZMNOŽOVÁNÍ A DĚDIČNOST 13

1.1 Nepohlavní rozmnožování organismů	13
1.2 Pohlavní rozmnožování organismů	14
Meióza	15
Segregace, kombinace a rekombinace chromozomů	16
Úkoly k promýšlení a procvičování	18

2 KLASICKÁ GENETIKA 20

2.1 Základní pojmy	20
Znak – fenotyp	20
Gen – genotyp	21
Geny a chromozomy	22
Prokaryontní chromozomy a plazmidy	22
Eukaryontní chromozomy	24
Vazba genů	28
Karyotyp, karyogram	29
Chromozomové určení pohlaví	30
Znaky vázané na pohlaví	33
Úkoly k promýšlení a procvičování	33
2.2 Dědičnost a proměnlivost mnohobuněčného organismu	34
Křížení – hybridizace	34
Dědičnost kvalitativních znaků	37
Dominance a recesivita	38
Autozomální dědičnost	40
Dědičnost genu s úplnou dominancí	40
Dědičnost dvou genů s úplnou dominancí	47

Gonozomální dědičnost	52
Genové interakce	54
Dědičnost kvantitativních znaků	57
Polygenní systém	57
Variabilita fenotypu	58
<i>Úkoly k promýšlení a procvičování</i>	61
2.3 Genetické zákonitosti v populacích	64
Genová struktura populace	64
Genofond v panmiktické populaci	65
Genofond v autogamní populaci	68
Genofond v malé populaci	69
<i>Úkoly k promýšlení a procvičování</i>	70
2.4 Základy genetiky člověka	70
Metody výzkumu	71
Molekulárně genetický výzkum	71
Cytogenetický výzkum	72
Vyšetřování lidských fenotypů	73
Výzkum dvojčat	73
Výzkum rodokmenů	74
Výzkum populací	76
Dědičné choroby	76
Choroby s dědičnou dispozicí	76
Vlastní dědičné choroby	77
Etické aspekty	78
<i>Úkoly k promýšlení a procvičování</i>	79
3 MOLEKULÁRNÍ GENETIKA	
3.1 Základní pojmy	81
Genový význam DNA	81
Gen z molekulárního hlediska	83
Genetický kód	87
<i>Úkoly k promýšlení a procvičování</i>	87
3.2 Proměnlivost dědičná a nedědičná	88
<i>Úkol k promýšlení</i>	89
3.3 Mutace	89
Klasifikace mutací	91

Mutace spontánní a indukované	92
Genové mutace	95
Chromozomové aberace	96
Strukturní aberace chromozomů	96
Numerické aberace chromozomů	98
Význam mutací v patologii	99
Genová diagnóza	104
Evoluční význam mutací	106
Molekulární evoluce	107
Úkoly k promýšlení a procvičování	109
3.4 Rekombinace DNA	110
Genové inženýrství	114
Genová terapie	116
Úkoly k promýšlení a procvičování	117
3.5 Klasické metody šlechtitelství a plemenitby	118
Šlechtění rostlin	118
Plemenitba živočichů	122
Úkoly k promýšlení a procvičování	123
3.6 Klonování	123
Úkoly k promýšlení a procvičování	125
Epilog – Pohled do budoucnosti	126
Řešení úkolů	128
Literatura k dalšímu studiu	135
Rejstřík	136
Poznámky k pojмům, terminologii, názvosloví a pravopisu ..	142

Znaky významné pro poznávání genetiky	15
Úkoly k promýšlení a procvičování	33
Dědičnost a přirozeněnost mnohofaktorických chorob	34
Genetická rada	34
Úkoly k promýšlení a procvičování	37
Dominance a recesivita	39
Úkoly k promýšlení a procvičování	40
Genetická dědičnost	47
Klasické metody šlechtitelství	47